

Comprensió Bàsica

Curs adreçat a estudiants nous que coneixen com a mínim una llengua romànica. Es concep com un curs de supervivència, com un primer contacte dels estudiants amb la llengua catalana per mitjà del treball de les competències parcials receptives.

Implica 14 hores de dedicació presencial. A banda, els alumnes dediquen 14,5 hores d'aprenentatge autònom a habitar-se a la comprensió oral treballant a partir del bloc docent del curs, escoltant els fitxers de so o realitzant pel seu compte els textos que no es treballen a classe amb el suport, si els cal, d'un formador a distància. El curs té una avaluació formal després de l'últim dia de classe.

El curs integra una reflexió sobre sostenibilitat lingüística en el context universitari (vegeu més avall).

Metodologia

La metodologia de treball es basa en la intercomprensió de llengües romàniques, considerada una de les línies emergents d'aprenentatge pel Consell d'Europa. Es presenta, inicialment, un text destacat en llengua catalana [CA] i, a continuació, el mateix text en les versions en espanyol [ES], francès [FR], italià [IT] i portuguès [PT] i, en algun cas, en romanès [RO] i en gal·lec [GL]. Les versions dels textos no són sempre rigorosament literals.

Els textos seleccionats presenten una llengua que no té dificultats específiques, pertanyen a una tipologia variada (entrevistes, notícies, discursos, textos de divulgació, textos oficials...) i són propers a l'experiència de lectura d'un estudiant universitari i assequibles, doncs, a la seva comprensió. Els textos es presenten en tots els casos amb les línies numerades per a una localització fàcil dels fenòmens que convingui, i la versió catalana conté remissions als materials complementaris de consulta.

La metodologia de treball que se segueix amb cadascuna dels textos treballats és la següent:

1. El formador fa una primera lectura en veu alta, lenta, del text complet, que els alumnes poden seguir amb el text escrit del dossier en la versió catalana.
2. Els alumnes fan una o dues lectures interioritzades del text complet, provant de comprendre'n el sentit general. És important, en aquesta lectura, a) que provin de reconèixer el tipus de text (una notícia, una entrevista, una informació institucional, etc.); b) el registre en què es troba; c) que puguin identificar les parts de la informació més prescindibles o que no afecten el sentit més general (a fi de no entretenir-s'hi inicialment, si hi tenen problemes de comprensió) i d) i que puguin identificar les paraules clau pel que fa a la significació.
3. Després d'aquesta aproximació personal al text, els aprenents s'aventuren a exposar en veu alta de què tracta, o, si poden, en fan un resum mínim. El professor assegura que la comprensió dels diversos missatges per part dels aprenents és possible.

4. El formador pot fer algunes explicacions per a la contextualització del text i aportar alguns elements del coneixement del món o extralingüístics que afavoreixin la comprensió lectora.
5. Els aprenents proven de fer una primera versió a la seva llengua de determinats passatges del text estipulats amb el formador, sempre amb sentit complet, i la formulen en veu alta. És normal que les versions presentin errors o deficiències.
6. Fet un primer esforç d'aproximació al text escrit, els aprenents poden consultar les ajudes, en forma de remissions als textos complementaris (ajudes de gramàtica, de verbs, o altres aspectes). L'objectiu d'aquestes ajudes és que els aprenents es familiaritzin amb els recursos que exposen sistemàticament les característiques de la llengua catalana i que es vagin habituant progressivament a les formes o els fenòmens més freqüents del català.
7. Un cop s'hagi fet llum sobre els aspectes a què el material didàctic dóna prioritat, l'aprenent ha de tenir una comprensió acceptable del text escrit, que no es pretén que sigui una comprensió completa. És aleshores (i no abans) quan l'aprenent llegeix el text en la seva llengua i en les altres llengües romàniques que desitja, fet que l'ajuda a optimitzar la comprensió i a percebre les diferències i les semblances entre llengües i a conèixer les regularitats en el tractament dels fenòmens en les llengües romàniques.
8. Els aprenents fan preguntes sobre aspectes que encara els resulten foscos del text i aporten, si ho creuen convenient, comentaris sobre fenòmens que considerin interessants del text en la seva llengua, que poden enriquir la percepció dels altres aprenents i el formador.
9. El formador fa una lectura final del text complet amb l'objectiu d'afavorir l'habitució al text oral.
10. Ja fora de l'aula, pel seu compte, els alumnes poden escoltar la versió catalana del text per mitjà del fitxer de so del CD i tenen l'opció de treballar els textos que no s'hagin de fer servir a l'aula.

El curs Comprensió Bàsica, com hem anticipat més amunt, integra una reflexió sobre el principi de sostenibilitat lingüística.

El campus de la UAB, que acull una mobilitat constant d'entrada i de sortida d'estudiants, és un context privilegiat per a l'intercanvi d'experiències lingüístiques i culturals i un espai on es pot viure com enlloc la riquesa de la diversitat. Aquest valor afegit demana tant a les persones autòctones com a les que arriben tenir unes actituds favorables a la sostenibilitat lingüística i una bona competència intercultural, a més d'unes àmplies competències lingüístiques. La construcció d'un campus multilingüe enriquidor i satisfactori no és possible sense l'aportació dels estudiants autòctons, però tampoc sense la dels estudiants nouvinguts. Es tracta d'un projecte que demana la implicació de tothom. La reflexió sobre sostenibilitat lingüística que conté el curs de Comprensió Bàsica aporta les eines mínimes reflexives de supervivència a l'estudiant nouvingut perquè pugui contribuir a la construcció d'un espai multilingüe únic, plaent, del qual pugui sentir-se orgullós de formar part.

Des d'aquest punt de vista, el curs incorpora els continguts següents, relacionats amb l'augment de consciència lingüística: breu pinzellada de la situació sociolingüística a Catalunya i en l'àmbit universitari; les llengües a la UAB: cap a un projecte compartit de

creació d'un campus multilingüe; principis per a una sostenibilitat lingüística; la competència plurilingüe i pluricultural; l'autoconeixement lingüístic: treball amb un *portfolio* electrònic validat pel Consell d'Europa com a eina de conscienciació en relació amb l'aprenentatge de llengües. Elaboració de l'Europass personal; elaboració d'un test de competència intercultural; projecte de biografies lingüístiques: elaboració de la biografia lingüística personal; tres actituds lingüístiques per a la sostenibilitat: [1] la interacció multilingüe basada en les competències parcials receptives i en la intercomprensió lingüística; [2] el multilingüisme de grup; [3] la competència personal de mediació; recursos lingüístics que la UAB posa a disposició dels nouvinguts.